

VRIJZINNIG-DEMOCRATISCH FORUM

podium voor vrijzinnig-democratische politiek

Nieuwsbrief nummer 17, 5 augustus 2008

Actuele onderwerpen op het discussieforum:

>> Euthanasie bij gebrek aan waardigheid?

De Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde (NVVE) pleit ervoor om naast ondraaglijk en uitzichtloos lijden ook verlies van waardigheid als grond voor euthanasie te erkennen. Femke Halsema (GroenLinks) heeft het kabinet opgeroepen tot het nemen van een initiatief voor een maatschappelijk debat hierover. Maar volgens het kabinet-Balkenende IV functioneert de wet goed, heeft die maatschappelijk draagvlak en hoeft dus niet te worden gewijzigd. Het kabinet gaat daarmee voorbij aan wat de wet niet regelt, maar waar blijkbaar wel behoefte aan is. Dan dus maar een debat op het Vrijzinnig-Democratisch Forum! Moet het wettelijk mogelijk worden om voor een zelfgewild einde aan je leven te kiezen in geval van dementie of wanneer iemand zijn leven als voltooid ervaart? Hoe verhoudt de huidige regelgeving zich tot de vrijzinnig-democratische kernwaarde recht op zelfbeschikking? En hoe belangrijk mag de rol van een arts zijn? [Naar deze discussie >>>](#)

>> Europa, een uitweg uit de crisis?

Sinds het Franse en Nederlandse 'nee' tegen het Grondwettelijk Verdrag en het Ierse 'nee' tegen het Hervormingsverdrag (het cosmetisch bijgestelde broertje van de gesneuvelde grondwet) verkeert 'Europa' in een crisis. Oorzaak van de crisis lijkt niet zozeer Europa zelf (grofweg tweederde van de bevolking vindt het een goede zaak dat Nederland lid is van de Europese Unie), maar wel de manier waarop Europa zich heeft ontwikkeld. Burgers hebben het gevoel geen grip te hebben op wat er zich in de Europese politieke arena afspeelt, laat staan dat ze zich door 'Europa' vertegenwoordigd of serieus genomen voelen. Volgens Willem Bos (Comité Ander Europa) moeten we af van "het Europa waarin nationale politieke elites van bovenaf en op nogal ondoorzichtige wijze politiek bedrijven". (NRC Handelsblad, 14 juni 2008) Ook Roel in 't Veld (hoogleraar bestuurskunde) signaleert ook een democratisch gat: "Niet de achterban, maar de indrukwekkende lobby bepaalt het beleid. Dat is schadelijk voor de democratie." (NRC Handelsblad, 31 maart 2008) Volgens Hans Vollaard (politicoloog Universiteit Leiden) zouden Europarlementariërs minder ambassadeur van Europa en meer Nederlandse volksvertegenwoordigers moeten zijn. (Trouw, 7 juli 2008) Larry Siedentop ten slotte spreekt van een "pseudodemocratie": "de nationale parlementen hebben aan legitimiteit ingeboet, zonder dat het Europees Parlement legitimiteit verworven heeft." (NRC Handelsblad, 12 juli 2008) De huidige crisis laat zien dat dit gevoel niet langer genegeerd kan worden; het gebrek aan draagvlak voor Europa schreeuwt om een oplossing. In hoeverre kan versterking van de Europese democratie daarbij helpen? Hoe kan de legitimiteit van 'Europa' worden versterkt? En biedt dit een oplossing voor de huidige crisis? [Naar deze discussie >>>](#)

>> Herziening afgesloten strafzaken

Minister Hirsch Ballin wil het mogelijk maken afgesloten strafzaken sneller te herzien. Ook moeten vrijgesproken verdachten alsnog kunnen worden vervolgd voor hetzelfde misdrijf. Strafzaken kunnen bij nieuw deskundigenbewijs straks sneller worden herzien. Het moet wel om een nieuw feit of bewijsmiddel gaan. Ook moet er een 'ernstig vermoeden' zijn dat de rechter tot een ander oordeel was gekomen als hij dit op de zitting had geweten. Herziening van afgesloten strafzaken. Een goede zaak of niet? Wat weegt zwaarder: de bescherming van de verdachte (er moet een keer een einde komen aan een vervolging) of het belang van de samenleving? En voorziet de aangekondigde wetswijziging daarin? [Naar deze discussie >>>](#)

>> Moralisme versus vrijzinnigheid?

In het publieke debat nemen vrijzinnigen vaak scherp afstand tot iedere vorm van moralisme, paternalisme en betutteling. De vraag hoe vrijzinnigheid en moralisme zich tot elkaar verhouden, is daarmee echter niet beantwoord. Zijn vrijzinnigen per definitie tegen iedere vorm van moralisme, paternalisme en betutteling? In haar opinie-artikel op Het Vrijzinnig-Democratisch Forum gaat Hans Alma (hoogleraar Psychologie en zingeving aan de Universiteit voor Humanistiek) in op de vraag in hoeverre de overheid kan moraliseren zonder individuele vrijheden geweld aan te doen, en zonder in een knellende betutteling te vervallen. Volgens Alma kan vrijzinnige politiek een moreel perspectief bieden die uitgaat van openheid, redelijkheid en pluriformiteit, zonder betutteling of hokjesdenken. Hoe verhoudt moralisme zich tot de open, democratische samenleving waar vrijzinnig-democraten naar streven? Betekent het centraal stellen van kernwaarden als individuele vrijheid, vrijheid van meningsuiting en zelfbeschikking van lichaam en geest dat ieder moralisme en paternalisme van de kant van de overheid moet worden bestreden? [Naar deze discussie >>>](#)

>> Vrijheid van meningsuiting

Forumlid Ewout is een discussie begonnen over de grenzen van vrijheid van meningsuiting. Hoe denken vrijzinnig-democraten/progressief-liberalen over de vrijheid van meningsuiting? Hoe absoluut is dit? Mogen Wilders en Nekscht c.s. ongestoord hun gang gaan of passeren zij een grens? En hoe zit dit met mensen die met beroep op hun geloof (islam of christendom in de meeste gevallen) homoseksuelen, vrouwen of joden (want om deze groepen gaat het meestal) beledigen? Hebben gelovigen (de Khalil El Moemni's en Leen van Dijk) dankzij de vrijheid van godsdienst meer vrijheid van meningsuiting? Zijn dreigementen (boycot, aanslagen) uit het buitenland een reden om de vrijheid van meningsuiting hier minder absoluut te maken? [Naar deze discussie >>>](#)

>> Scheiding van kerk en staat

Maurits Berger (hoogleraar Islam in het hedendaagse Westen aan de Universiteit Leiden) schreef op 3 juli jl. in NRC Handelsblad een artikel over de scheiding van kerk en staat aan de hand van het voorbeeld van de manier waarop de gemeente Amsterdam de integratie probeert te bevorderen. Berger stelt: "Er is een tendens van toenemende overheidsbemoeienis ten aanzien van islam als godsdienst. Amsterdam speelt daarin een belangrijke rol. En wel zodanig dat men met recht kan spreken van een verschuiving van de grens tussen kerk en staat." Voor vrijzinnig-democraten is de grens tussen kerk en staat een groot goed. Maar waar ligt de grens tussen kerk en staat eigenlijk? En wie bepaalt dat? [Naar deze discussie >>>](#)

Over het Vrijzinnig-Democratisch Forum

Het *Vrijzinnig-Democratisch Forum (VDF)* is een podium waar politieke en maatschappelijke ontwikkelingen worden beschouwd vanuit een vrijzinnige grondhouding en waar aandacht wordt besteed aan het vrijzinnig-democratische gedachtegoed als alternatief voor de bestaande politieke stromingen. Het VDF levert daarmee een bijdrage aan het verbreden en verdiepen van het hedendaagse vrijzinnig-democratische gedachtegoed, bevordert van de bekendheid van dit gedachtegoed en ondersteunt de verkiezing van gelijkgestemden in vertegenwoordigende organen.

Op de website van het *Vrijzinnig-Democratisch Forum* lees je verder alles over de [doelstellingen](#) van het VDF, de [kernwaarden](#) van vrijzinnig-democratische politiek en [opinieartikelen](#) over actuele onderwerpen. Verder vind je er [nieuws](#), informatie over de [inspiratiebronnen](#) van de vrijzinnig-democratie, interessante [literatuur](#) en nog veel meer.

Deel je onze uitgangspunten? Kijk dan op www.vrijzinnig-democraten.nl of meld je aan bij www.vrijzinnig-democraten.hypes.net!

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Klik dan [hier](#) om je af te melden.